Кодифікатор
елементів змісту та вимоги до рівня підготовки випускників для проведення державного екзамену з УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Кодифікатор вимог, що перевіряють результати освоєння основної освітньої програми основної загальної освіти і елементи змісту для проведення державного екзамену з української мови (далі – кодифікатор), є одним із документів, який визначає структуру та зміст контрольних вимірювальних матеріалів (далі – КВМ). Кодифікатор є систематизованим переліком вимог, що перевіряться, до результатів освоєння основної освітньої програми основної загальної освіти та елементів змісту, у якому кожному об'єкту відповідає певний код.

Кодифікатор складається з двох розділів:

– розділ 1. «Перелік вимог, що перевіряються, до результатів освоєння основної освітньої програми основної загальної освіти з УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ;

– розділ 2. «Перелік елементів змісту, що перевіряються на державному екзамені з УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ»;

У кодифікатор не включені вимоги до результатів освоєння основної освітньої програми основної загальної освіти та елементи змісту, досягнення яких не може бути перевірено в межах державної підсумкової атестації.

Розділ 1. Перелік вимог, що перевіряються, до результатів освоєння основної освітньої програми основної загальної освіти з УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Перелік вимог до результатів освоєння основної освітньої програми основної загальної освіти показує наступність вимог до рівня підготовки випускників на основі державного стандарту основної загальної освіти з української мови та вимог до результатів освоєння основної освітньої програми основної загальної освіти на основі ДОС.

Код вимоги, що контролюється		**Вимоги до результатів освоєння основної освітньої програми основної загальної освіти, що перевіряються завданнями екзаменаційної роботи**
		Компонент державного стандарту основної загальної освіти
1		**Різні види аналізу**
	1.1	Розпізнавати мовні одиниці, проводити різні види їх аналізу
	1.2	Визначати тему, основну думку тексту, функціонально-смисловий тип тексту чи його фрагменту
	1.3	Розрізняти розмовне мовлення, науковий стиль, офіційно-діловий стиль, публіцистичний стиль, мову художньої літератури
2		**Читання**
	2.1	Адекватно розуміти інформацію усного та письмового повідомлень (мету, тему основну і додаткову, явну і приховану інформацію)
	2.2	Читати тексти різних стилів і жанрів

	2.3	Володіти різними видами читання (вивчаюче, ознайомлювальне, оглядове)
	2.4	Вилучати інформацію з різних джерел
	2.5	Вільно користуватися лінгвістичними словниками, довідковою літературою
3		**Письмо**
	3.1	Створювати тексти різних стилів і жанрів (відгук, анотація, виступ, лист, розписка, заява)
	3.2	Здійснювати вибір і організацію мовних засобів відповідно до теми, мети, сфери і ситуації спілкування
	3.3	Вільно, правильно викладати свої думки в усній і письмовій формах, дотримуватися норм побудови тексту (логічність, послідовність, зв'язність, відповідність темі та ін.)
	3.4	Адекватно висловлювати своє ставлення до: до прочитаного
	3.5	Дотримуватися в практиці мовного спілкування основні лексичні, граматичні норми сучасної української літературної мови
	3.6	Дотримуватися в практиці письма основних правил орфографії і пунктуації
	3.7	Дотримуватися норм українського мовленнєвого етикету
	3.8	Здійснювати мовленнєвий самоконтроль; оцінювати своє мовлення з точки зору його правильності, знаходити граматичні та мовні помилки, недоліки, виправляти їх; удосконалювати і редагувати власні тексти

Розділ 2. Перелік елементів змісту, що перевіряються на державному екзамені з УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Код розділу	Код елементу, що контролюється	Компонент державного стандарту основної загальної освіти
1		***Фонетика***
	1.1	Звуки і букви
	1.2	Фонетичний аналіз слова
2		***Лексикологія та фразеологія***
	2.1	Лексичне значення слова
	2.2	Синоніми, антоніми, омоніми
	2.3	Фразеологічні звороти
	2.4	Групи слів за походженням і вживанням
	2.5	Лексичний аналіз слова
3		**Морфеміка. Словотвір**
	3.1	Значущі частини слова (морфеми)
	3.2	Морфемний аналіз слова
	3.3	Основні способи словотворення
	3.4	Словотвірний аналіз слова
4		**Граматика. Морфологія**
	4.1	Самостійні частини мови
	4.2	Службові частини мови
	4.3	Морфологічний аналіз слова
5		**Граматика. Синтаксис**

	5.1	Словосполучення
	5.2	Речення. Граматична основа речення. Підмет і присудок як головні члени речення
	5.3	Другорядні члени речення
	5.4	Двоскладне й односкладне речення
	5.5	Поширене і непоширене речення
	5.6	Повні і неповні речення
	5.7	Ускладнене просте речення
	5.8	Складне речення
	5.9	Складне безсполучникове речення. Смислові відношення між частинами складного безсполучникового речення
	5.10	Складні речення з різними видами зв'язку між частинами
	5.11	Способи передачі чужого мовлення
	5.12	Синтаксичний аналіз простого речення
	5.13	Синтаксичний аналіз складного речення
	5.14	Синтаксичний аналіз (узагальнення)
6		**Орфографія**
	6.1	Орфограма
	6.2	Ненаголошені голосні ***е, и, о*** в коренях слів
	6.3	Буквосполучення ***йо, ьо***
	6.4	Вживання м'якого знака
	6.5	Вживання апострофа
	6.6	Написання слів іншомовного походження
	6.7	Написання складних слів разом, окремо і через дефіс
	6.8	Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних і збігу однакових приголосних звуків
	6.9	Правопис власних і загальних назв
	6.10	Правопис префіксів ***пре-, при-, прі-, роз-, без-, з-, с-***
	6.11	Правопис ***НЕ*** з різними частинами мови
	6.12	Правопис відмінкових закінчень іменників та прикметників
	6.13	Орфографічний аналіз
7		**Пунктуація**
	7.1	Розділові знаки між підметом та присудком
	7.2	Розділові знаки в простому ускладненому реченні
	7.3	Розділові знаки при відокремлених означеннях
	7.4	Розділові знаки при відокремлених обставинах
	7.5	Розділові знаки при порівняльних зворотах
	7.6	Розділові знаки при уточнюючих членах речення
	7.7	Розділові знаки при відокремлених членах речення (узагальнення)
	7.8	Розділові знаки в реченнях зі словами і конструкціями, граматично не пов'язаних з членами речення
	7.9	Розділові знаки в ускладненому реченні (узагальнення)
	7.10	Розділові знаки при прямій мові, цитуванні
	7.11	Розділові знаки в складносурядному реченні
	7.12	Розділові знаки в складнопідрядному реченні
	7.13	Розділові знаки в складному реченні з різними видами зв'язку
	7.14	Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні
	7.15	Розділові знаки в складному реченні зі сполучниковим і безсполучниковим зв'язком
	7.16	Тире в простому і складному реченнях

	7.17	Двокрапка в простому і складному реченнях
	7.18	Пунктуація в простому і складному реченнях
	7.19	Пунктуаційний аналіз
8		**Мовлення**
	8.1	Текст як мовленнєвий твір. Смислова і композиційна цілісність тексту
	8.2	Засоби зв’язку речень у тексті
	8.3	Стилі та типи мовлення
	8.4	Аналіз тексту
	8.5	Створення текстів різних стилів та типів мовлення
9		**Мовні норми**
	9.1	Орфоепічні норми
	9.2	Лексичні норми
	9.3	Граматичні норми (морфологічні)
	9.4	Граматичні норми (синтаксичні)
10		**Виразність українського мовлення**
	10.1	Аналіз засобів виразності
11		**Інформаційна обробка текстів різних стилів та жанрів**